Nr. 90 Kurytyba, 6 grudnia 1935 Rok XVI.

LUD

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem

Wydawca i Redaktor: **Ksiądz Jan Pałka**

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8—11 godz. rano i od 1—5 godz. po południu.

PRENUMERATA: **W Brazylji** 15$000 płatna zgóry; **w Argentynie** 6 pezów **w Polsce** 14 zł.; **w Ameryce Północnej** 2.50 dolary; **w Urugwaju** 4 pezy urugwajskie.

Adres Redakcji »Ludu«: **Curityba — Avenida Dr. Jayme Reis, Nr. 583**
Adres dla listów: **Curityba — Caixa postal 155 — Paraná — Brasil**
Adres telegraficzny: **Redacção »Lud« Curityba**

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko zgóry płatne.

Do 3 cm. szerokości przez 1 łam do 3 razy	
Od 1 » » » 1 » za każdy raz na stronie ogłoszeń	5$000
Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki	$300
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 łam	
Ogłoszenia w tekście według umowy	3$000

Jornal polonez „LUD", publica-se á noite terças — e sextas — feiras

CENA NUMERU 300 rejsów.
W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Piekarza - Kubisa i Floreckiego.
W mieście São Paulo: w kioskach około poczty głównej; Estação Luz, Sorocabana i Braz.
W Porto Alegre: agent Grzegorz Kulesza - Filho, Rua do Parque 481.

TRĄD KOMUNIZMU

Ostatnie wypadki, zaszłe na terenie Brazylji, nasuwają nam wiele myśli. Dziś niema już chyba ani jednego, ktoby wątpił, że rewolucję wywołali komuniści. Za tem zdaniem, wypowiedziała się prasa brazylijska. Poświadczyły to ostatnie aresztowania komunistów. Stwierdził to sam rząd. Przypatrzmy się, jakie jest tło rewolucyj komunistycznych.

Komunizm, inaczej bolszewizm, zrodził się w Rosji. Jednak nie zadowala się on wykonywaniem swego programu w obrębie Sowietów. Komunizm zarzuca swe sieci na wszystkie kraje Europy, Azji, Afryki i obydwu Ameryk, ażeby je zarazić trądem przewrotu i zniszczyć wszelkie dobro, i wszelką cywilizację Zachodu.

Nieszczęśliwy ten komunizm, dzięki szatańskiej polityce Bronsteina (żyd), to jest Trockiego, zakorzenił się już nietylko w każdem państwie świata całego, ale nawet w każdem mieście. Poco i naco? Zapyta niejeden. — Komunizm postawił sobie za cel wywołać rewolucję ogólno światową, przy pomocy środków nawet niegodziwych, byle tylko do celu prowadzących i ustanowienie dyktatury proletarjatu, któreiby było wszystko podporządkowane.

Niebezpieczeństwo to tak ocenił zmarły polityk francuski, Briand. Radził on, ażeby Europa stworzyła jedną silną koalicję i Sowietom wydała wojnę, by do ostateczności zniszczywszy komunizm, stworzyć z Rosji spowrotem państwo, przy pomocy wielkiej pożyczki koalicji. Briand rzucając takie hasło, miał na myśli z Rosji stworzyć Stany Zjednoczone dla Europy. Plan ten pogrzebano. Briand wychodził z tego założenia: Ameryka przed wojną była dość ubogą. Po wojnie stała się potęgą. Czyim kosztem? Kosztem Europy, której Ameryka finansowała wielką wojnę. Europa zaciągnęła wobec Ameryki 11 miljardów długu. A że długów nie mogła płacić, prosiła o długotermino we moratorjum, zaco płaciła wielkie procenty. W ciągu 12 lat procent z tych 11 miljardów, urósł na 22 miljardy. Ameryka poszła dalej. Surowcem swym zalała rynki europejskie i wykupiła szereg wielkich przedsiębiorstw i w ten sposób powoli zarżynała Europę. Aby temu zapobiec, powiada Briand, należy zniszczyć komunizm, a następnie z Rosji stworzyć Stany, któreby Europę we wszystko zaopatrywały. I w ten sposób pieniądz nie wychodziłby poza granice Europy. W ten sposób wielki ten polityk chciał »jednym kamieniem zabić dwa ptaki«, jak powiada angielskie przysłowie. I tak nic nie zrobił.

Niedość na tem, że plan ten całkowicie zbankrutował, ale nawet Francja, która zwalczała komunizm, zawarła serdeczną przyjaźń z Sowietami i w ten sposób otwarła naoścież swe wrota dla trądu komunistycznego. Jeszcze mało. Wygnanego Trockiego, gości swych granicach.

Komuniści szumnie głoszą, że dążą, do dyktatury proletarjatu, której wszystko poddadzą. Tymczasem okazuje się, że komunizm jest dyktaturą, podbijającą w niewolę nietylko proletarjat ale wszystkich i wszystko. W Rosji na 135 miljonów ludzi, którzy nie są komunistami, rządzi zaledwie 4 miljony komunistów, którzy przeważnie rekrutują się z żydów, którzy świetne na tem robią interesy. Innym głoszą zasady komunistyczne, ideologię polepszenia doli proletarjatu, a sami o tem wszystkiem nie pamiętają. Oni są kapitalistami i w Rosji, śmiało powiedzieć możemy, jest skrajny kapitalizm.

Z punktu widzenia naukowego, komunizm nie jest ciekawy. Jest to powrót do skrajnego materjalizmu. Lenin, (1870 — 1924), założyciel komunizmu, postawił sobie za cel, połączyć klasy robotnicze w jedną wielką masę proletarjatu, któraby się przeciwstawiła zgubnemu kapitalizmowi. I, by móc ten cel urzeczywistnić, Lenin, Trocki i ich następcy, postanowili wojnę kapitalistyczną zamienić na wojnę proletarjatu. To znaczy, do tego czasu wszystkie wojny międzypaństwowe wybuchały na tle gospodarczem, a żeby zdobyć jaknajwiększe rynki zbytu. A więc, by klasa tych, co mają dużo, kosztem wielu zdobyła jeszcze więcej, a ten co nie miał nic, by nadal pozostał dziadem.

Komuniści tego rodzaju wojnę chcą zastąpić wojną proletarjatu tj. ogólnoświatową rewolucją przeciw kapitalizmowi.

Te hasła ustawicznie wpajają komuniści w naiwnych, ciągle za ich poduszczeniem wybuchają rewolucje, a oni sami, poczyniwszy sobie ze swoich zwolenników niewolników, jako prawdziwi kapitaliści poganiają podwładnymi.

X. J. Janiewski.

Promocja rodaka Dr. Edwina D. Tempskiego

Wczoraj odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów doktorskich studentom, którzy na Uniwersytecie Paranskim ukończyli studja medyczne.

Wśród nowych lekarzy znajduje się Dr. Edwin Donato Tempski, syn znanego, naszego rodaka, p. Stanisława Tempskiego.

Nowy doktor medycyny, p. Edwin D. Tempski urodził się w Erechim, w stanie Rio Grande do Sul; kształcił się najpierw w szkole Wiel. Sióstr Rodziny Marji, potem uczęszczał do kurytybskiego Kolegjum im. Henryka Sienkiewicza, następnie w Instytucie »Santa Maria« i w Gimnazjum Parańskiem, które w bardzo młodym wieku, bo mając lat 16 ukończył celująco, otrzymując ponadto różne odznaczenia.

Młody maturzysta, czując powołanie do zawodu lekarskiego i pragnąc na tem polu pracować dla społeczeństwa, zapisał się na fakultet medycyny Uniwersytetu Parańskiego. Po sześcioletnich studjach lekarskich, które ukończył z odznaczeniem, p. Edwin Donato Tempski otrzymał dobrze zasłużony dyplom lekarza.

Kolonja Polska zyskuje w nim jednego więcej inteligenta, zdolnego i sumiennego lekarza. Oby jak najwięcej przybywało takich rodaków. Niech nam żyje nasz młody doktor polski!

Życzymy Mu jaknajlepszego powodzenia w pracy oraz gorąco polecamy pamięci wszystkim naszym rodakom.

REDAKCJA.

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

Order Polonia Restituta

Order Polonia Restituta nadano z okazji 17 tej rocznicy odzyskania niepodległości paruset osobom. Wśród odznaczonych wielką wstęgą tego orderu, jest wojewoda Kwaśniewski.

Krzyż komandorski z gwiazdą między innymi otrzymał KSIĄDZ BISKUP KUBINA dobrze nam wszystkim znany, ze swej podróży wśród polonji brazylijskiej.

NOWE STOWARZYSZENIE

W Warszawie do komisarjatu rządu zgłoszono statut nowego stowarzysenia »Związku Wolnego Kozactwa« którego członkowie rekrutują się z emigrantów rosyjskich kozaków.

STOWARZYSZENIE

»Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie«

przysyła miłą gwiazdkę Polakom w Brazylji.

Stowarzyszenie »Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie« z Poznania, którego protektorem jest J. Em. Ks. Kardynał Hlond, Prymas Polski, a członkami liczny szereg wybitnych osób o przekonaniach katolickich, ze swych własnych funduszy, wspiera hojnie zagraniczną Polonję; oprócz doraźnej pomocy, udzielanej emigrantom powracającym do Polski, zwłaszcza wydalanym przymusowo z Francji, Stow. Opieka Polska rozsyła Wychodźtwu zwłaszcza w okresie przedświątecznym Bożego Narodzenia miłe podarunki.

Tradycyjny opłatek, serdeczne życzenia świąteczne, gorące słowa zachęty od najwyższego Dostojnika św. Kościoła w Polsce Księdza Prymasa, to wszystko wzrusza i rozczula rodaka, mieszkającego daleko od kraju ojczystego.

I choćby warunki, otoczenie, środowisko odrywały Rodaka od Starej Ojczyzny, a myśl jego twardy los przykuwał ku Nowej Ojczyźnie, to jednak, gdy w uroczyste święta Bożego Narodzenia otrzyma »gwiazdkę« z Polski, gdy widzi, że tam ma braci którzy o nim pamiętają, którzy uważają go za brata, rodaka, w duszy jego budzi się uśpione uczucie narodowe, czuje się dumnym ze swego pochodzenia polskiego, dzieciom pokazuje przeoględnie wyłączany opłatek wraz z choinką, każe im, poraz niewiadomo który, odczytywać, w serdecznych słowach zawarte życzenia, szczere i gorące, najwyższego Dostojnika Kościoła w Polsce i jednego z największych miłośników Ojczyzny.

W obecnym roku Stow. Opieka Polska z Poznania, nadesłała polskim placówkom duszpasterskim w Brazylji, opłatki z gałązkami choinki, życzenia od J. E. Ks. Kardynała Hlonda i Zarządu »Opieki Polskiej«, (zamieścimy je w numerze świątecznym »Ludu«) po kilkanaście książek oraz po kilkadziesiąt przepięknych kolorowych obrazów Królowej Jadwigi, znanego artysty Męciny. Również »Opieka Polska« nadesłała Zw. Tow. »Oświata« sporą ilość obrazów Królowej Jadwigi dla towarzystw i szkół do niego należących.

Niewątpliwie »gwiazdka« »Stowarzyszenia Opieki Polskiej nad Rodakami« będzie niezmiernie miłą dla Rodaków w Brazylji; w niejednej duszy obudzi uśpione serce polskie, przypomni bohaterskie postacie w historji Narodu Polskiego, wśród których nasza świątobliwa Królowa Jadwiga zajmuje poczesne miejsce; życzliwe słowa dostojnego Opiekuna Wychodźtwa przypomną nam, ażebyśmy zawsze byli dobrymi Polakami i Katolikami.

A wkońcu z Ziemi Św. Krzyża, z serc polskich popłyną ku wspaniałomyślnym Współbraciom w Polsce gorące i stokrotne słowa »Bóg zapłać«! P.

Wielki kapłan - społecznik

W Wielkopolsce uroczyście obchodzono 25-tą rocznicę zgonu ks. Piotra Wawrzyniaka. Poznań urządził obchód dla przypomnienia zasług tego kapłana społecznika i patrjoty polskiego, niestrudzonego pioniera spółdzielczości, któremu Wielkopolska ma do zawdzięczenia mnóstwo instytucyj i cały szereg organizacyj, umożliwiających ziemiom zachodnim przetrwanie ciężkiej niewoli pruskiej.

DUNIKOWSKI PODPISAŁ UMOWĘ NA FABRYKACJĘ ZŁOTA

Po procesie paryskim, zakończonym więzieniem, po rehabilitacji, która odbyła się niedawno na jesnym brzegu w San Remo, sprawa Dunikowskiego, polskiego alchemika i »złotoroba«, ucichła.

Widocznie jednak, wynalazek ma pewne wartości handlowe, gdyż poważne konsorcjum angielskie zaangażowało Dunikowskiego, oddając mu do dyspozycji obszerną plażę nad morską, gdzie ma poddostatkiem piasku, z którego fabrykuje złoto.

Na plaży nadmorskiej wybudowano kosztowne laboratorjum, niezbędne dla skomplikowanych doświadczeń Dunikowskiego. Według umowy, którą Dunikowski podpisał z angielskiemi finansistami, zobowiązany on jest, dostarczyć dziennie 80 uncyj czystego złota.

MLEKO DLA WOJSKA

Władze wojskowe postanowiły wykreślić z jadłospisu Wojska Polskiego herbatę i kawę — szeregowi będą pić tylko mleko, co podniesie stan odżywczy w wojsku i dopomoże rolnictwu. Wydatek przewidywany w wojsku na mleko, wynosi 20 miljonów rocznie, co też poważnie wpłynie na podniesienie hodowli w kraju.

Sensacyjny proces

Ogólne zainteresowanie budzi w Warszawie proces sądowy, przeciwko znanemu chirurgowi i specjaliście od chorób żołądka, dr. Meissnerowi, który oskarżony jest o to, że podczas operacji spowodował śmierć znanego artysty dekoratora, Drabika.

Poraz pierwszy w historji polskiego sądownictwa, zeznania w procesie, wzięte były w sali operacyjnej szpitala, — gdzie dr. Meissner musiał w obecności sędziego, świadków i ławy przysięgłych przeprowadzić rzekomą operację na manekinie, aby pokazać, jak taką samą operację zrobił na Drabiku.

Dr. Meissnera sąd uwolnił.

Z Brazylji

DEKRET PREZYDENTA

Ministerstwo Wojny wydało następujący dekret:

»Prezydent Republiki Stanów Zjednoczonych Brazylji, uważając napiętnowanie zbrodni rewolucji za słuszny akt sprawiedliwości, postanawia:

Art. 1 — Rozwiązuje się 21 i 29 batalion strzelców i 3 regiment artylerji.

Art. 2 — Ma być utworzony 30 i 31 bataljon strzelców i 14 regiment artylerji, które mają być niezwłocznie zorganizowane.

OŚWIADCZENIE MINISTRA RAU

Minister Rau w wywiadzie udzielonym pewnemu dziennikarzowi, oświadczył, że rząd wymierzy surową i przykładną karę wszystkim tym, którzy wzięli udział w ostatniej rewolucji, wywołanej w północnych stanach kraju. Ktokolwiekby to był, choćby nawet największa osobistość, poniesie zasłużoną karę, gdyż tego wymaga porządek publiczny i bezpieczeństwo kraju.

»FRENTE UNICA« POTĘPIA REWOLUCJĘ

Agencia Brasileira donosi, że partja polityczna »Frente Unica« domaga się surowego ukarania wszystkich tych, którzy wzięli udział w rewolucji. Kara powinna być wymierzona dla przykładu innym. Oficerowie powinni być zasądzeni od 10—20 lat więzienia.

DLACZEGO SIĘ NIE UDAŁA REWOLUCJA?

»Diario Carioca« w niezwykle ciekawym artykule »Dlaczego rewolucja się nie udała?« stwierdza, że w nocy 26 listopada, pułkownik Newton Cavalcanti, w Vila Militar dokonał ujęcia najbardziej groźnych elementów rewolucyjnych i w ten sposób na samym początku sparaliżował ruchy rewolucjonistów w wojskowej szkole Lotnictwa.

ZEBRANIE GENERAŁÓW

Z Rio donoszą: Dnia 4 b. m. odbyło się posiedzenie generałów, którzy jednomyślnie zadecydowali, ażeby jaknajprędzej poczyniono spisy protokołów pomiędzy wojskowymi, którzy wzięli udział w rewolucji. Akty sporządzone pójdą natychmiast do Najwyższego Trybunału Wojskowego, który wyda poszczególne wyroki. W posiedzeniu wziął udział admirał Frontin, przewodniczący Trybunału.

PRESTES W RIO

Z Rio donoszą, że z wiadomości, jakie zebrała policja o komunistach, najciekawszą jest wiadomość o Prestesie, przywódcy rewolucji.

Ks. Paweł, proboszcz kościoła św. Pawła na Copacabana, rodem Francuz, oświadczył władzom bezpieczeństwa, że gościł u siebie sławnego komunistę Carlos Luiz Prestesa, którego przyjął pod zmienionem nazwiskiem, na prośbę znanej mu rodziny z Copacabana.

W chwili, kiedy rewolucja wybuchła i dzienniki podały do publicznej wiadomości, że jej przywódcą jest Prestes i wreszcie kiedy Prestes nagle znikł z domu, Ks. Paweł przekonał się, że gościł u siebie wodza komunistów brazylijskich.

Policja rioska stwierdziła w ciągu dalszym, że Prestes otrzymał za pośrednictwem przedsiębiorstwa »Yuamtorg«, w Montevideo, rzekomo trudniącego się transakcjami handlowemi, 200 tysięcy dolarów na przeprowadzenie rewolucji w Brazylji.

Na froncie wojennym

ENTUZJAZM ABISYŃCZYKÓW

Ostatnie wypadki w Afryce, rozgrywają się w niezwykle wielkiem naprężeniu. Cesarz Haile Selassie, przybył na front wojenny do Dessie. Ludność i wojsko powitali go z wielkim entuzjazmem. Ten zapał wzrósł jeszcze, kiedy stwierdzono ucieczkę Włochów na poszczególnych odcinkach. Sztab abisyński jest mocno przekonany, że w najbliższych dniach uda się przepędzić Włochów z pod Aduy.

Plan przewiduje silny atak na Aduę odebranie jej Włochom a następnie zajęcie Asmara. Tak więc na froncie północnym panuje wielki zapał wojenny.

WOJSKA ANGIELSKIE W LIBJI

Wiadomości nadeszłe z Egiptu, donoszą, że na pograniczu Libji rozłożyły się obozem wojska angielskie, które w pełnem uzbrojeniu czekają rozkazów. Zwłaszcza ludność europejska, która w poważnej liczbie tam się znajduje, żyje pod wrażeniem lęku najazdu Włochów. Anglja, by ich zabezpieczyć, obsadziła granice Libji wojskiem.

DESZCZE ULEWNE

Z Addis Abeby donoszą: na terenie całej Abisynji padają ulewne deszcze, które zwłaszcza w prowincji Ogaden wprost sparaliżowały operacje wojenne Włochów. W okolicach Gorahai włoskie tabory potopiły się i pogrzęzły na rozmiękłych drogach. Włosi nie mogąc ich wydobyć, pozostawili je na drodze a sami uszli przed nacierającymi Abisyńczykami.

EWAKUACJA HARRAR

Cesarz Abisynji zarządził całkowitą ewakuację Harrar. A to dlatego, gdyż Włosi zapowiedzieli silny atak na ten południowy odcinek frontu wojennego. Cesarz chcąc uchronić ludność od szkody ataku bombowego, nakazał jej i wojsku opuścić miasto.

NARZĘDZIE KOMUNIZMU W BRAZYLJI

»Diario Carioca« donosi, że Trzecia Międzynarodówka komunistyczna, po stronie europejskiej szpiegowana przez Niemców, po stronie azjatyckiej pilnowana przez Japończyków, zdecydowała się przenieść swe rewolucjonistyczne operacje na teren Ameryki południowej, wybierając Brazylję za siedzibę akcji komunistycznej. Komuniści sowieccy wybrali Carlos Luiz Prestesa, jako narzędzie siania komunizmu w krajach Południowej Ameryki a zwłaszcza w Brazylji.

A TO COŚ STRASZNEGO

Dzienniki donoszą, że w górach Solimoes, w pobliżu granicy Kolumbji, znaleziono ogromną żmiję, której długość wynosiła 26 m. a ciężar 1.500 kg.

GŁÓWNY »LEKARZ« MOZART ZWYKŁYM OSZUSTEM

Dziennik »Diario de Noticias« donosi, że w Bello Horizonte policja aresztowała głośnego spirytystę, znanego pod nazwą »profesora« Mozarta. Długo grasował ów osobnik po całym świecie, przybierając różne nazwiska, popełniając różne oszustwa i nadużycia, aż nareszcie policja zdołała ustalić kim jest ów zagadkowy, a tak szumnie reklamowany »lekarz-astrolog«.

Okazuje się, jak wykryła policja, że Mozart jest pospolitym, międzynarodowym oszustem, który w różnych krajach europejskich, a nawet w Azji, a zwłaszcza w Ameryce Południowej dopuścił się różnych zbrodni. Razem z Mozartem aresztowano jego żonę wróżbiarkę, Annę Mozart. Oboje uprawiali spirytyzm i różne praktyki czarnej magji, zdobywając sobie u ciemnych jednostek, a zwłaszcza u spirytystów, rozgłos.

Kilka lat temu oszust ów przebywał pewien czas w Paranie, zajmując się leczeniem; choć lekarzem nie był, ani też nie miał prawa wykonywać zawodu lekarskiego, sprytny oszust zdołał różnemi sztuczkami pozyskać sobie zaufanie różnych chorych, którzy więcej ufają znachorom, niż solidnym, uczciwym lekarzom.

Długo grasował Mozart wyłudzając pieniądze za rzekome leczenie, a zebrał sporo pieniędzy, bo jak donosi prasa, Mozart wraz z swą towarzyszką, mieszka w wspaniałej willi w Bello Horizonte, posiada drogie auta, życie prowadził luksusowe.

Nareszcie jednak policja położyła kres oszustwom i nadużyciom, popełnianym przez sprytną parkę demaskując ich i osadzając w więzieniu.

Paraná

KURSA NAUCZYCIELSKIE W ABRANCHES

W Abranches, w Kolegjum Sióstr Miłosierdzia, rozpoczął się w ubiegłym tygodniu kurs nauczycielski, w którym bierze udział około 30 Sióstr nauczycielek; kursa prowadzi Wiel. Siostra Stanisława Perz, oraz kilka innych zawodowych Sióstr nauczycielek.

PIORUN ZABIŁ POLKĘ W ORLEANSIE

W ostatnich dniach panują w Paranie silne upały, które co pewien czas sprowadzają gwałtowne burze i grzmoty.

W ubiegłą środę, na kolonji Orleans kilka osób ze znanej rodziny Kamińskich pracowało nad wieczorem na polu, czyszcząc kukurudzę. Około godziny czwartej po południu tego dnia zerwała się gwałtowna burza; nadciągnęły od Thomas Coelho czarne chmury, raz po raz oświetlane silnemi błyskawicami, którym towarzyszyły grzmoty; wkrótce wśród wichrów lunął ulewny deszcz.

Pracujący na polu Kamińscy schronili do pobliskiej szopy zwanej »rancho«, wyczekując aż przejdzie ulewa.

Burza jednak rozpętała się na dobre; raz po raz uderzały pioruny.

Nagle piorun uderzył w szopę; wszystkie osoby w niej się znajdujące zostały rzucone o ziemię i straciły przytomność. Pierwsze doszło do przytomności małe dziecko, które natychmiast poleciało do domu, by opowiedzieć co się stało. Wnet przywrócono wszystkich do przytomności, jedynie 18-letniej Marty Kamińskiej, nie zdołano przywołać do życia; widać z tego że znajdowała się najbliżej miejsca, w które uderzył piorun.

Zmarła była córką p. Leonarda i Franciszki Kamińskich.

Nagła śmierć 18-letniej dziewczyny wywołała głębokie wrażenie w okolicy.

SKAZANIE NA 15 LAT

W Ponta Grossa sąd przysięgłych skazał oskarżonego Albina Santos na 15 lat więzienia.

REJESTROWANIE BRONI

Wielu kolonistów zapytuje się nas, czy obowiązuje nadal niedawno wydane prawo o rejestracji broni. Jak nas poinformowano, prawo to obowiązuje i będzie przestrzegane przez policję.

Na kolonjach jednakże, posiadacze broni, przy rejestracji, opłacają tylko 4$000 i to bez fotografji. Tylko w miastach urzędy rejestracyjne wymagają opłaty 7$ i fotografję.

KURYTYBA

NOWI MEDYCY

Na fakultecie Medycyny Uniwersytetu Parańskiego w obecnym roku ukończyło studja 43 studentów i studentek. Wręczenie dyplomów odbyło się wczoraj w salonach Klubu Curityba-no. W liczbie młodych lekarzy znajdują się tylko dwa nazwiska polskie a mianowicie, dyplom lekarski otrzymał p. Edwin Donato Tempski i panna Janina Wantroba. Mały to procent.

Z BRUKU KURYTYBSKIEGO

— P. Anna Gozińska zamieszkała przy ul. 5-go de Maio nr. 105, wniosła skargę na Policję przeciw niejakiemu Karoliwi Molo, który po pijanemu często urządza awantury arabskie swym sąsiadom.

— Na ul. Quinze auto prowadzone przez p. Jana Viana Seilera zaczepiło w biegu chłopaka Jana Ortmanna.

— W mieszkaniu przy ul S. Paulo 29-letnia Alberta Correia Martins, żona Angela Correia Martins a usiłowała pozbawić się życia, zażywając trucizny

— Na skrzyżowaniu ulic João Negrão i Marechal Deodoro zderzyło się dwóch motocyklistów a mianowicie p. Edward Shutz i p. Oscar Tschurtsschunthaler.

Rio Grande do Sul

NOWI KAPŁANI Z POLSKI PRZYBYLI DO BRAZYLJI NA PRACĘ DUSZPASTERSKĄ

Kilka tygodni temu przybyło z Polski do Rio Grande do Sul dwóch kapłanów ze Zgromadzenia Św. Rodziny, a mianowicie Ks. Józef Krauze i Ks. Władysław Szulc. Są to pierwsi kapłani polscy ze Zgromadzenia Św. Rodziny, wysłani na pracę duszpasterską wśród Polaków w Brazylji. Obaj kapłani zamieszkali w Passo Fundo, skąd będą urządzać ekskursje do kolonij polskich, które nie mają dotąd dostatecznej opieki duszpasterskiej.

Nowych Rodaków Kapłanów serdecznie witamy i życzymy im owocnej pracy wśród Polonji Brazylijskiej.

ZWIĄZEK KATOLIKÓW POLSKO BRAZYLIJSKICH W PORTO ALEGRE

Niniejszym mam zaszczyt donieść do wiadomości, że na Walnem Zebraniu odbytem 24-go b. m. został uzupełniony Zarząd naszego Związku w osobach następujących P.p.

Edward Sikorski prezes, Juljan A. Sieczkowski wice-prezes, Antoni Wieczorek 1-szy sekretarz, Juljan Kotłowski 2-gi sekretarz, Grzegorz Kulesza (syn) 1-szy skarbnik, Grzegorz Kulesza 2-gi skarbnik.

Komisja Rewizyjna: Jan Młynarski, Jan Buśko, Stefan Gładzik.

Z serdecznem pozdrowieniem:

Antoni Wieczorek — sekretarz.

Z CAŁEJ BRAZYLJI W KILKU SŁOWACH.

— Rio Grande do Sul otrzymało od rządu urugwajskiego dla swej bibljoteki 1000 tomów różnych książek wartościowych.

— Między Belem (Pará) i São Paulo otwarto lotniczą linję pocztową.

— Długość linij kolejowych Brazylji wynosiła w 1934 roku 33 miljony 055 tysięcy kilometrów.

— Eksport zagraniczny Brazylji w pierwszych 9 ciu miesiącach b. r. wynosił 2 miljony tonn na ogólną sumę 14 miljonów funtów szterlingów.

— João Carlos Machado, przywódca polityki riograndeńskiej powrócił z Porto Alegre do Rio de Janeiro.

— W związku z ostatnią rewolucją, usunięto z wojska przeszło 20 oficerów.

— Minister Wojny usuwa z wojska wszystkich sierżantów i kaprali, którzy brali udział w rewolucji.

— Artur Alessandri, prezydent Chile, wysłał na ręce Getulio Vargasa telegram gratulacyjny z okazji stłumienia rewolucji.

— Policja uwięziła Frederico Cascardo, brata Hercolino Cascardo, szefa aljansistów.

— Policja rioska bada wszystkich pasażerów jadących nocnemi pociągami z Rio do S. Paulo.

— Juracy Magalhães, gubernator Bahia, nadcbre zabrał się do walki z komunizmem.

— W Rio zamknięto dziennik o tendencjach wywrotowych »A 3 a Republica« a jego dyrektora Almeida Filho osadzono w areszcie.

— Ostatnie wiadomości z Rio, zaprzeczają oświadczeniu niektórych dzienników, że Prestes ukrywał się u ks. Pawła Lecourieux, na Copacabana.

Prestes miał się ukrywać u Luiz Lins de Barros, brata João Alberto.

Ostatnie wiadomości

POLSKA

— P. Paciorkowski, były minister opieki społecznej, został dyrektorem departamentu politycznego w min. Spraw Wewnętrznych.

— Koleje podziemne (metro) mają francuscy kapitaliści budować w Warszawie i Łodzi.

— Polski Czerwony Krzyż obchodzi 25 rocznicę śmierci swego założyciela, Henryka Dunant (Szwajcar).

— Prasa francuska uważa gabinet premjera Kościałkowskiego za przejściowy, który niebawem miałby ustąpić miejsca triumwiratowi: Rydz-Śmigły, Sosnkowski, Sikorski.

— Uniwersytet Lubelski ma w swoim 17-tym roku istnienia przeszło 1000 studentów.

— Polska przestała narazie wysyłać węgiel do Włoch dla trudności dewizowych we Włoszech i niemożności otrzymania od Włoch zapłaty w towarach na zasadzie obowiązujących sankcyj Ligi Narodów.

— W Grudziądzu odbył się zjazd dziennikarzy pomorskich.

— W Sulmierzycach, powiat radomszczański, żydzi w czasie odbywającego się nabożeństwa odpustowego postawili przed kościołem stragany z towarem. W czasie awantury katolicy poturbowali kilkunastu żydów i wybili szyby w domach żydowskich.

ZE ŚWIATA

— Japonji aresztowano 80 anarchistów.

— W Moskwie zginął w katastrofie automobilowej Włodzimierz Jakowlew, jeden z morderców cara Mikołaja.

— Berlinie otwarto akademję lotnictwa wojennego.

— Anglja ma w Egipcie 2.100 samolotów.

— Jugosławia wydała dekret o amnestji dla przestępców politycznych.

— Portugalja święciła dnia 2-go grudnia 295-letnią rocznicę wyzwolenia się z pod panowania hiszpańskiego.

Odpowiedzi Redakcji

— Ks. T. D. — Nie istnieje taki aparat, o jaki chodzi. Śpiewniki kościelne wysłano, ale tylko dwa, bo wyczerpane; pozostaje do uregulowania 12$200.

— N. N. — Listów nieopłaconych lub nieznaczkowanych dostatecznie Redakcja nie podejmuje z poczty.

— P. Jan Ryszka. — Tylko do 31-go grudnia b. r. można opłacić prenumeratę »Ludu« w kwocie 12$; po tym terminie opłacać się będzie 15$000.

— P. Wł. Wójcik. — Kalendarze »Ludu« wyślemy; dziękujemy za zjednanie nowych czytelników.

— P. L. Górczewski. — Podręcznik Kroju wyśle »Oświata«.

Ziemie dla Kolonistów

bardzo urodzajne na których rodzi się wszystko:

Pszenica, żyto, kukurydza, fiżon, rycynus, ziemniaki, bataty, ryż, jęczmień, tytoń, wszystkie warzywa i owoce a także kawa, bawełna (wata), trzcina cukrowa, banany, orzeszki, lucerna, czosnek, cebula i inne, zależnie od wysokości danego szakru. Klimat zdrowy. Wysokość od 150 m. do 1000 metrów.

Ziemia tak urodzajna jak w Północnej Paranie, lecz położona korzystniej, bo blizko Kurytyby nad drogą automobilową z Kurytyby do São Paulo.

Możesz stać się bogatym, osiadając na ziemiach urodzajnych, uprawiając produkty, dające dobre dochody i korzystając z możności łatwego zbytu za gotówkę.

Loty od 5, 10, 20 alkrów wzwyż, po cenie 400$000 za alkier, gotówką lub na czteroletnie spłaty płatne w 48-miu ratach miesięcznych. Płacący zgóry otrzymuje 15 proc. zniżki.

Dajemy pp. kolonistom wszystkie gwarancje i ułatwienia.

Po bliższe informacje piszcie PO POLSKU do:

Companhia Ribeira S. A.

CURITIBA — PARANÁ.

Adres:

Rua Carlos de Carvalho 72 - Caixa postal 414.

Agent upoważniony: **Wacław Odrowąż — Ribeira.**

JEST DO SPRZEDANIA 100 lotów ziemi od 2 i pół kontów wzwyż znajdujących się 8 minut pieszo od Placu Tiradentes. (Patrz ogłoszenie.

Empreza Constructora Universal Ltda,

z października
76721 — 1 wygrana
96721 — 2 wygrana
6721 — 3 wygrana
— 4 wygrana
— 5 wygrana
6721 — tysiącznik
721 — setna
21 — dziesiętna
1 — końcówka 1 wygrana
7 — końcówka 2 wygrana

Następna wygrana w dniu 27-go listopada. Proście o prospekty przy ul. 15 de Novem. Nr. 384 — Curityba.

OKAZJA

jaka niebywała jeszcze w Kurytybie.

Jest do sprzedania 100 lotów ziemi, znajdujących się przy różnych ulicach 8 minut pieszo od Placu Tiradentes w Kurytybie. Cena od 2 i pół do 13 tysięcy milrejsów za każdy lot, zależy od miejsca położenia.

Kto chce skorzystać z tej nadzwyczajnej okazji niech się spieszy.

Informacyj udziela codziennie, oprócz niedzieli, **w Redakcji »Ludu« od godziny 2 do 5. E. José Paguneé.**

CASA KLAS

EVALDO & NICOLAU KLAS

Rury, Przyrządy do ustępów, Emalja, Farby, Pokosty Materjały do Budowy i t. p.

NARZĘDZIA I MATERJAŁY DENTYSTYCZNE.

Posiadają na składzie słynne produkty z

CERAMICA PALMEIRENSE firmy Klas, Irmãos & Cia.

173 — Rua Barão Branco — 173

Curitiba — Telefon 576. — Kodeks: Ribeiro. — **Paraná.**

APTEKA „TIRADENTES"

Aptekarz: KUNO KLEEMANN

Kurytyba — Praça Tiradentes 398 — Telefon 1084

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogeryjnych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumerji, mydełek, artykułów gumowych, aniliny i t. d. — Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich.

MÓWI SIĘ I PO POLSKU.

Bank Francusko - Włoski

na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fcs. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fcs. 139 MILJONÓW

GŁÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU

FILJE: Brazylja: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curityba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia.
ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.
CHILE: Santiago — Valparaiso.
COLOMBIA: Barranquilla — Bogotá.
URUGUAY: Montevideo.

Adresujcie wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

PALACIO

6 go Grudnia:

Symbolo Materno

Aktorzy:
José Crespo, Mona Maris, Anita Campillo i Mimi Aguglia.

W niedzielę:

Jovens e Formosas

Aktorzy
William Hajnes, Judith Allen.

Podziękowanie

Za pośrednictwem »Ludu« składam publiczne podziękowanie **P. Dr. Aleksandrowi Dobrowolskiemu za gruntowne wyleczenie mnie z wrzodu na kostce, na który cierpiałam przeszło dwa lata. Leczyłam się u wielu lekarzy, jednak nie mogli mi nic poradzić. Radzę więc wszystkim osobom, które cierpią na podobne dolegliwości, ażeby udały się do tegoż dzielnego i znakomitego lekarza. Składam Mu serdeczne podziękowanie.**

Rozalja Troczyńska

Loteryjki od 9$500, Lusterka od 600 rs., Brilantina od 600 rs., 100 tutek pap. 700 rs., Kule 32 - 38 krótkie i długie. Paski do brzytew 4$000. Pasty do zębów od 2$200. Paski do spodni od 3$500.

FLORECKI—Praça Tiradentes 305

Jest do sprzedania

piękny i wielki **DOM** z **dwoma lotami 26 na 54** wraz z zabudowaniami, z dobrą studnią, ogrodem owocowym i winnicą blisko linji omnibusowej.

Rua Francisco Roeha 122 — **Alto Bigorilho.**

Tabaki tureckie od 700 rs., Fumy kręcone w 3-ech gatunkach. Nożyki od 1$500 do 18$000. Aparaty do golenia 8$—10$000. Brzytwy od 18$000. Pendzle do golenia 2$300, 3$ 6$500. Mydła do golenia od 1$000.

CHARUTARIA LIBERTY

HURT. Praça Tiradentes 305. DETAL

Casa de Saude „São Francisco"

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA

DR. JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N. 25 — Curityba

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach zastosowanie sztucznego pneumatora X przy osobach cierpiących na płuca. — Nowoczesny aparat Roeitgena. — Diatermja. - Sztuczne promienie ultra fioletowe, słoneczne, Zyskopja i t. d. —Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1—5

Przygody i spostrzeżenia

Wśród Riograndeńskich Rodaków

Treze de Maio. Przedwczesne pogłoski. Żadnej uroczystości nie było. Przyczynu i skutki. Do Nowej Polonji.

Treze de Maio jest małem miasteczkiem z siedzibą dystryktu. Jest tu kościół, duże i piękne kolegjum Sióstr Rodziny Marji, jest także Tow. Józefa Poniatowskiego a w nim druga szkoła polska, w której uczy jeden z nauczycieli subwencjonowanych z Polski i p. Gabrjel Muszyński. W miasteczku samem sporo jest Polaków, choć nie brak Brazyljan i Włochów. Natomiast na pobliskich liljach przeważają koloniści polscy. Treze de Maio, prócz tego, że jest dystryktem, jest ponadto ważnym ośrodkiem okolicznych kolonij polskich w municypjum Boa Vista do Erechim.

Kilka miesięcy temu, w okresie przedwyborczym, prefekt z Boa Vista do Erechim, chcąc okazać Polakom swą sympatję i uznanie, wyraził zgodę na nadanie nazw polskich dwom dystryktom w swem municypjum. W celu łatwiejszego przeprowadzenia formalności, oraz zorganizowania uroczystości zawiązał się komitet, który ustalił życzenia Polaków w tym sensie, ażeby Treze de Maio przemianować na »Marechal Pilsudski«, a Rio do Peixe nazwać »Nova Polonia«. To właśnie miało oznaczać »nazwy polskie«.

Skoro projekt ten ogłoszono w prasie brazylijskiej, odezwały się sprzeciwy. Wielu zarzucało, że nie wolno, bez ujmy narodowej, zmieniać nazwy historycznej, jaką jest nazwa Treze de Maio, na nazwę ku czci bohatera obcego narodu. Ponadto, jak mówiono po cichu, w Treze de Maio wielu Polaków należało do partji Frente Unica, opozycyjnej w stosunku do rządu. To także podobno ostudziło zapały p. prefekta.

Skończyło się na tem, że projekt zmiany nazwy Treze de Maio na »Marechal Pilsudski« upadł i przeprowadzony nie będzie.

Gazety polskie w Kurytybie a zwłaszcza w Polsce, biorąc projekt za fakt dokonany, rozgłosiły po całym świecie, że Treze de Maio przemianowano na »Marechal Pilsudski«. Fałszywą jest niestety ta wiadomość. A szkoda, że nie udało się przeprowadzić projektu.

Pomimo, że do Treze de Maio dostaliśmy się z tak wielkim trudem, nie zabawiliśmy tam długo. Uradziliśmy w powrotnej drodze zatrzymać się kilka dni, a natomiast dotrzeć jaknajprędzej do Rio do Peixe, gdzie miała się odbyć w niedzielę 20 października inauguracja dystryktu i przemiana nazwy na »Nova Polonia«. Deszcz przestał padać, czas jednak nie zapowiadał trwałej pogody.

Z Treze de Maio do Rio do Peixe jest jakoby 20 kilometrów. Wczas pogodny, drogi są znośne, w deszcz zwłaszcza ulewny i długotrwały, stają się niemożliwe do przebycia nietylko autem lecz i wozem; ponadto trzeba się przeprawiać wpław przez dwie rzeki Rio Marcelino i Rio Liso. To też mój riograndeński »Anioł Stróż« ks. Wyżykowski zgóry, bez mej zgody, postanowił: pojedziemy konno. Wnet wystarał się o dobre konie; dla mnie wypożyczył siwka od miejscowego tabeljona, a dla siebie wyjednał ostrego bułanka od kościelnego.

Prawdziwa udręka zaczęła się dopiero, gdy znalazłem się na grzbiecie siwka. Tylko ten może zdobyć się na współczucie dla mnie, kogo, jak mnie, dopiero w 35 roku życia poraz pierwszy posadzono na koniu i kazano mu jechać 20 klm. po błotnistych drogach i przeprawiać się na koniu przez wezbrane rzeki.

Nie ujechaliśmy godziny, gdy znów zaczął padać deszcz. Po drodze wstępujemy do domu nauczyciela p. Kwiatkowskiego, wreszcie w Chato Gaucho do gościnnego domu p. Prylli. Jedziemy godzinę, potem dwie, trzy: deszcz leje i siecze. Nigdzie nie można wypocząć, bo noc nadchodzi. Nawet już niewiele rozmawiam z rozmownym moim towarzyszem. Kapa zamoczyła się do połowy przy przeprawie przez rzekę i strasznie ciąży na plecach. Kapelusz cały mokry, przepuszcza deszczówkę; z ronda kapelusza woda tworzy sobie wodospad za kołnierz.

Dość wcześnie nadchodzi noc. Jedziemy jeszcze wolniej. Jedynemi mojemi pytaniami są: Czy jeszcze daleko? — Czy pojedziemy jeszcze przez rzekę? Mój towarzysz jednak nie umie dać pewnej odpowiedzi, mówi coś o rzece Rio do Peixe, która może wezbrała.

Nareszcie w oddali zamajaczyły światełka. Zbliżamy się do Rio do Peixe. Przy wjeździe przed rzeką utworzyło się bagno na drodze. W ciemności nocnej badamy przejazd przy świetle latarki elektrycznej. Nigdzie nie widać śladów przejazdu. Lęk wi dać bierze mego towarzysza, zawraca konia, mnie każe czekać, a sam jedzie popytać się o drogę do pobliskiego domu.

— Da się przejechać, ino trzeba jechać już przy płocie; tam miejsce twarde—słyszę jak ktoś informuje ks. Wyżykowskiego. Przejeżdżamy szczęśliwie i z triumfem wjeżdżamy do osady Rio do Peixe, które wnet nazwiemy »Nową Polonią«.

(C. d. n.) Ks. Jan Pałka.

Pamiętajcie odnowić prenumeratę »LUDU«.

ZEWSZĄD

Głód w Chinach

Dziecko za garść ryżu

Jedna z największych klęsk głodowych, jakie zna historja współczesna, ogarnęła obecnie prowincje chińskie w Szantungu, a mianowicie Honan i Hopei. Jest to skutek trzeci rok, kiedy ogromne wylewy wód zatapiają całkowicie plony. Wskutek tego 5 miljonów ludzi pozostaje bez pracy i żywności, a tysiące nieszczęśliwych doznało szalonych strat, które przekraczają sumę 1 miljarda 600 miljonów franków.

Więcej, niż 7.500 kilometrów kwadratowych uprawnych pól znajduje się pod wodą. Tam, gdzie rósł ryż, pływają obecnie dżenki.

Dziwne bywają jednak kaprysy natury. Pewna bowiem część ogarniętej powodzią prowincji Honan uniknęła powodzi, a mieszkańcy jej cierpią głód wskutek panującej tam suszy. O żywność jest tak trudno, że garść ryżu można nabyć za cenę parolatniego dziecka. W dodatku wśród tego chaosu i tej niedoli wytworzyły się nastroje rewolucyjne, które przypisywane są działaniu agentów japońskich. Agenci ci, jakoby buntują nieszczęśliwych Chińczyków przeciwko obecnemu dyktatorowi Chin Czang Kai Czek. Oczywiście, że rozruchy te nie wpływają na polepszenie doli nieszczęsnych mieszkańców obu prowincyj, którzy dosłownie umierają z głodu.

WYRODNA MATKA

świniom dała dziecko na żer.

W Chateauroux (Francja) 30 letnia Jeanne Freteau, właścicielka gospodarstwa rolnego w Villegonin, była oskarżona o porzucenie swego nowonarodzonego dziecka. Żandarmi przeprowadzili śledztwo i ustalili, że wyrodna matka rzuciła swe dziecko świniom na pożarcie. Kobieta przyznała się do chydnego czynu, lecz twierdzi, że dziecko było wtedy martwe.

Jeanne Freteau została aresztowana, a żandarmi poszukują jej matkę, która uciekła podczas wizyty przedstawicieli władzy.

BANDYCI Z KARABINAMI MASZYNOWEMI obrabowali pociąg.

W Gerretsville (stan Ohio) bandyci, uzbrojeni w karabiny maszynowe napadli na pociąg osobowy i zrabowali pocztę, w której znajdowało się 40.000 dolarów. Bandyci zbiegli bezkarnie.

ROZWIĄZANIE STAHLHELMU

Kanclerz Hitler specjalnem zarządzeniem rozwiązał organizację Stahlhelm (Stalowy Hełm). Niema więc już w Niemczech innej organizacji poza nacjonalistami, czyli hitlerowcami, bo Stahlhelm był ostatnią, tolerowaną przez Hitlera, który jej teraz kres położył.

RODZICE I NAUCZYCIELE!
Czy już nabyliście dla dzieci »Historję Biblijną«:
Można ją nabyć w »Oświecie«.

Dr. Sylvino P. de Araujo **VORONOFF**
wynalazca brazylijskiego lekarstwa

Fluxo Sedatina

Kobieta jest ocaloną.

Słynny ten lekarz brazylijski jak również uczony rosyjski wynalazł lekarstwo

FLUXO SEDATINA

Pewna pani cierpiała na choroby kobiece a po zażyciu lekarstwa **Fluxo Sedatina** doznała w przeciągu dwóch godzin ulgi: organizm jej został uregulowany, wszelkie bóle znikły na zawsze.

Fluxo Sedatinę zalecają lekarze i akuszerki,

Fluxo Sedatinę używa się we wszelkich szpitalach i Domach Zdrowia w São Paulo i w Rio.

Fluxo Sedatinę można nabyć w aptekach.

Na żądanie daje się porady przysyłającym znaczki na list.

RIO— Rua Alfandega 105.

Z okazji Świąt BOŻEGO NARODZENIA i NOWEGO ROKU skład **CASA DO POVO** postanowił dać wielką zniżkę na materjałach dla swej klienteli i odbiorców oraz prezenta na gwiazdkę dla tych, którzy zakupią od 50$000 wzwyż.

Ceny niżej wymienionych materjałów są naprawdę niskie:

Płótno baw. surowe »Indio«, szt. 10 m. 7$500
» » » » 10 m. grube 10$500
» » » szer. na prześcieradła 12$500
» bielone 1-ej jakoś. i Morim za 10 m. 9$000
Morim ludowe 1-ej jakości, 10 jds. 11$500
Morim Helena batyst, szerokie 10 m. 14$000
Kretony na prześcieradła na 2 osoby m. 5$000
Obrusy kremowe, szerokie 140, m. 3$000
Obrusy białe w damask kolorach 3$800
Kołdry pikowane na 1 osobę po 6$000
Kołdry pikow. na 1 os., barch., lniane po 9$000
Kołdry pikow. na 2 os. barch. z koronk. 12$500
Kołdry pikow. na 2 os., białe, ładn. kol 17$000
Kołdry pik. na 2 os. białe, jedw. ład. kol. 37$000
Nakrycia szare na 1 osobę 5$000
Nakrycia dla dzieci granatowe i różowe z koronkami 4$300
Ręczniki białe $900
Ręczniki kremowe 1$500
Ręczniki grube wełniaste 2$000
Ręczniki kąpielowe białe 6$000
Ręczniki kąpielowe, białe, wielkie 8$500
Obrusy lniane w kratki z 6 serwetkami 15$000
Serwetki wielkie, białe, 6 4$500

Jedwabie.

Jedwab w kratki, różnych kolorów m. 2$800
Chantung, jedw. różnych kolorów m. 3$500
Krepa »Radium« jedw. różn. kolorów 5$000
Krepa, gruby materjał 6$500
»Mongol« prawdziwy jedwab 9$500
»Celes« jedw. kolor. w kratki, modny 9$000

Artykuły damskie i męskie do ślubu

Chantung jedw. biały na suknie do ślubu 3$500
Jedwab kolorowy na suknie do ślubu 5$000
Krepa biała na suknie do ślubu 6$500
Bacant jedwabny, ciężki 10$000
Tjul jedwabny na welony, szer. 2 m. 10$000
Welony gotowe, haftowane 10$000
Koronki nowoczesne, różne od 5$000
Koszule białe z trykol., męsk. do ślubu 11$000
Krawatki białe do ślubu 1$500
Kapelusz czarny do ślubu 11$000
Kaszmir na ubranie do ślubu, m. 12$000
»Gabardine« na ubranie do ślubu m. 18$000
»Lasticutine« na ubranie do ślubu m. 35$000

Różne materjały.

Perkale w kolorach różnych typów, m. $800
Perkale czarne i białe, żałobne 1$000
»Chitão« w kolorach dla ozdoby 1$200
Perkale niemieckie, ciemne, szerokie 1$500
Xadrez szeroki i ciemny materjał. m. 1$200
Xadrez pleciony, mocny, m. 1$400
Xadrez Blumenau, gruby, na koszule 1$500
Xadrez Brusque, bardzo dobry 2$000
Zefir w kratki różnych typów m $900
Trykolina w kratki, gładka, wybór 2$000
Brim »Aranca«, gruby, ciemny 1$000
» w kratki ciemny 1$400
Brim »Ferro«, mocne 1$800
Brim podobny do kaszmiru 2$500
Brim »Gabardine« gładki 2$800
Brim szary 1$500
Brim tropikalny, lniany, kremowy 5$000
»Cassineta« czarna w kratki ciemne 4$000
»Cassineta« czarna w kr. ciemne, podw. 7$500
Kaszmir czarny, m. 12$500
Kaszmir ciemny i w kratki, m. 9$500
Kaszmir »Gabardine«, 1 ej jakości 18$000
»Lasticutine« czarny mater. 1-ej jak. 35$000
Tkanina »Cubana« na poszewki, m. 2$000
Mieszanina gruba i niebieska 1$600
Płóto grube na materace 1$000
Płótno na firanki, szerokie 1$700
Płótno na firanki, podw. gład. i w kratki 2$600
Filó 1-ej jakości do ślubu i na suknie 3$000
Organdy typ szwajcarski 2$500
Opale w kolorach na wyprawy 1$400
Opale szwajcarskie 2$000
Opale »cambraia« półniane 3$500
Płótno na ręczniki kąpielowe 4$500
Plusze białe i inne 1$500

Artykuły różne.

Kalesony z zefiru 2$500
Półkoszulki, białe 2$500
Koszule typ trykoliny z kołnierzykiem 9$000
Koszule z trykoliny z kołnierzykiem 10$000
Koszule z trykoliny białe i w kratki 12$000
Krawatki jedwabne 2$500
Pyjamy z zefiru 10$000
Pyjamy z trykoliny 15$000
Koszule sportowe 1$800
Koszule z kaszmiru 4$000
Kapelusze dla chłopców 4$000
Kapelusze dla młodzieńców 8$000
Kapelusze dla mężczyzn 10$000
Kapelusze filcowe 15$000
Parasolki dla dzieci 5$000
Parasolki z trykol w krat. dla panienek 9$000
Parasolki z trykoliny czarne damskie 9$800
Parasolki z trykoliny w kratki 12$000
Parasolki jedwabne 1-ej jakości 26$000
Parasole męskie 11$500
Pończochy dla dzieci szkockie 1$000
Pończochy bag. damskie 1$500
Pończochy bawełniane 1$000
Pończochy jedwabne bag. 2$500
Szkarpetki $700 Szkarpetki w kratki 1$000
Chusteczki $300
Puder pachnący, pudełko $500
Puder pachnący, pudełko wielkie 1$200
Mydełka pachnące $300
Nici do szycia białe i czarne $300

Tylko w składzie **CASA DO POVO** który jest najtańszy w mieście.
Praça Cel. Eneas 129
Kur tyba.

ROLNICY

Maszyny i narzędzia rolnicze, preparaty do immunizacji, formicidy, szwajcarską jedwabną gazę młyńską, pasy transmisyjne, drut kolczasty, radjo-odbiorniki i t. d., i t. d. znajdziecie w najlepszych jakościach i po przystępnych w składzie firmy

EMILIANO, KIMAK & CIA.

Praça Coronel Enéas 48 — Telefon 1-7-6-1
Caixa postal, 111
C U R I T Y B A

Polacy, piszcie tylko polskiemi piórami
WASILEWSKIEGO.

100 cygar 7$500, 500 papierosów 8$500, Tabaka w liściach kilo 3$000, Karty do gry 3$500, 4$500, 6$500, Fajki od 1$200 do 30$000, Żyletki od $600, Cygarniczki od 400 rs.

FLORECKI
CHARUTARIA LIBERTY
Praça Tiradentes 305.

Kawał ziemi urodzajnej zakupionej od

CIA. CERCADO LTDA.

zabezpiecza przyszłość familji.
Cena: **200$ rs.—do 1$000** za metr kwadratowy. **Miejscowość znajduje się przy drodze brukowanej do São José dos Pinhaes.** Stała komunikacja automobilowa z Praça Tiradentes. Informacji udziela:
Electro Brasil — Rua 15 de Novembro 529, Kurytyba.

180, RUA 15 DE NOVEMBRO, 180

Boże Narodzenie!

NOWOŚCI! NOWOŚCI!

Naszej Szanownej Klienteli polecamy bardzo tanie przedmioty na prezenty gwiazdkowe sztucznie wyrabiane według najnowszych modelów z wybornych parańskich drzewek we firmie:

180 — RUA 15 DE NOVEMBRO — 180

jak: pudełeczka, podstawki, przybory do pisania, żyrandole, stoliczki i popielniczki do papierosów, ramki i obrazki ozdobione artystycznie motylami, w ramkach oryginalne przedmioty wyrabiane ze zwierząt i t. p.

Proszę odwiedzić nasz skład
TIBURTIUS & Cia.

Opakowujemy i wysyłamy paczki pocztą do Polski i zagranicę.

180, RUA 15 DE NOVEMBRO, 180

»NIECHAJ NEGUS UMRZE, JEŚLI NIE MÓWIĘ PRAWDY«

ROZPRAWY SĄDOWE NA ULICY

Czyli — jak funkcjonuje wymiar sprawiedliwości w Abisynji

Przechodząc ulicami Addis Abeby można spotkać niezwykły pochód. Środkiem jezdni żołnierze pędzą grupy zakutych w łańcuchy ludzi, krzyczących rozpaczliwie. Są to przestępcy, eskortowani do gmachu więziennego, znajdującego się w centrum miasta. W tłumie tych przestępców widzicie najróżniejsze typy i okazy ras, przedstawicieli prawie wszystkich plemion, podlegających władzy negusa.

Zdaleka już widać wzniesiony na wysokiej skale gmach więzienia, zwanego »Manos«. Budynek ten można śmiało powiedzieć, że jest najpiękniejszą i najbardziej reprezentacyjną budowlą stolicy państwa negusa. Urządzenia wewnętrzne nie psują bynajmniej wrażenia. Wnętrze gmachu podzielone jest na setki jasnych, czystych celek, oświetlonych elektrycznością i zaopatrzonych w wodę bieżącą. Jednem słowem, więzienie to jest jedynym gmachem, reprezentującym komfort, którego napróżno tak poszukują cudzoziemscy przybysze w hotelach Addis Abeby.

Więzienie wytworne

Taka była wola negusa, aby więzienie owo było urządzone możliwie luksusowo, i trzeba przyznać, że cała ta instytucja nie przyniosłaby wstydu nawet Ameryce. W więzieniu tem zamykani są ludzie, którzy w 90 wypadkach na 100 przypłacają życiem swój występek, wobec społeczeństwa. Zanim zostaną ulokowani w celi, każdy delikwent poddany zostaje obowiązkowej kąpieli i oczywiście dyzynfekcji, która uwolni go od niezliczonych insektów które dokuczają mu.

Po dokonaniu tych zabiegów, więzień otrzymuje piękną piżamę z miękkiej tkaniny i rozpoczyna życie wytworne. Mieszkają, po raz pierwszy w życiu, w czystych pomieszczeniach i dostają doskonałe pożywienie. To trwa przeważnie od 2 tygodni do miesiąca, a potem—potem więzień zostaje rozstrzelany lub powieszony.

Sąd na ulicy

Zabójstwo w państwie negusa jest zazwyczaj karane śmiercią. Jeśli jednak w jakikolwiek sposób zabójcę skarzą na dożywotnie więzienie, to zamknięty zostanie w lochu (w owem wytwornem więzieniu przestępcy nie pozostają nigdy zbyt długo) i resztę dni swoich spędzać będzie w tak okropnych warunkach, że wkońcu oczekiwać będzie swej śmierci, jak zbawienia.

Władzę skazywania na śmierć lub na ciężkie więzienie, posiada sam negus. Nie wszystkie jednak sprawy są rozpatrywane przez władcę. Według zwyczaju abisyńskiego, sprawy mniejszej wagi, zwłaszcza wszelkiego rodzaju kłótnie i nieporozumienia, są dzone są poprostu na ulicy. Kiedy jeden z antagonistów traci już cierpliwość, wówczas zwraca się poprostu do pierwszego z brzegu przechodnia i prosi go o sędziowanie.

Przygodny sędzia momentalnie rozpoczyna urzędowanie i oto rozpoczyna się proces. Trzeba przyznać, że Abisyńczycy mają szaloną wprawę w tego rodzaju historjach i że używają znakomitych argumentów oraz znają doskonale zasady prawa.

Prawa ręka i lewa noga

Sprawy większej wagi rozstrzygane są przed trybunałem nadzwyczajnym, któremu przewodniczy negus. Spory, których przedmiotem jest objekt wartości około 2 kontów kwalifikowane są jako spory, w których decyduje tylko trybunał. Strony zjawiają się wtenczas przed negusem wraz z całym swoim dobytkiem, rodziną i niewolnikami, którzy ryczą i wyją, wywrzaskując przytem, że racja jest po stronie ich władcy i pana. Rozprawa sądowa zaczyna się od złożenia przysięgi przez strony. Przysięgę składa się na życie negusa:

»Niechaj negus umrze, jeśli nie mówię prawdy« —

Tak brzmi sakramentalna formułka. Biada jednak krzywoprzysiężcy. Drogo zapłaci za swą zbrodnię. Grozi mu wyrwanie języka i cały szereg innych tortur, tak że kona w końcu w męczarniach.

Sądy abisyńskie nie znają także litości dla złodziei. Po pierwszym wypadku przestępstwa złodziej nie zostaje ukarany i otrzymuje tylko naganę. Ale biada, jeśli ośmieli się po raz drugi dokonać czegoś podobnego. Wówczas bowiem podlega okrutnej karze obcięcia prawej ręki i lewej nogi. Tego rodzaju jednak kary nie są ostatnio już stosowane, natomiast wprowadzone zostało piętnowanie rozpalonem żelazem. Jeśli jednak złodziej schwytany zostanie na gorącym uczynku, rozprawia się zazwyczaj z nim sam poszkodowany z pomocą sąsiadów lub przechodniów. Zazwyczaj zostaje uśmiercony na miejscu.

Historja foteli elektrycznych.

Obecny negus Haile Selassie wykazuje bardzo dużo dobrej woli w celu zreformowania sądownictwa w swoim kraju. Niezawsze mu się to jednak udaje i niezawsze może wprowadzić w życie swoje projekty. Szczególną uwagę poświęcił negus sprawie wykonywania egzekucyj na skazańcach. Otóż wykonywane one są przeważnie seryjnie. 10 — 15 morderców zostaje uśmierconych odrazu przez powieszenie, ścięcie głowy lub rozstrzelanie.

Wobec tej mnogości egzekucyj, zamyślano już w Abisynji o wprowadzeniu krzesła elektrycznego. Ideę tę powziął już cesarz Menelik, który zamówił w Ameryce kilka foteli elektrycznych. Kiedy jednak fotele nadeszły i zaprezentowano je w pałacu władcy, okazały się tak wygodne i komfortowe, że zrezygnowano z ich pierwotnego przeznaczenia i nie wmontowano przewodów elektrycznych, a fotele te służą po dzisiejszy dzień w zgoła innym charakterze, a mianowicie zasiadają na nich członkowie rady koronnej.

Ziele na włosy

Po użyciu którego włosy nie siwieją, ani nie wypadają, lecz rosną bujnie. — Jest to cudowne ziele, nie zawiera żadnych szkodliwych, chemicznych substancyj.
CENA: 1 dolara amerykańskiego.
Adresować:
John ZRADA, 1722 W. 18 th. PLACE CHICAGO, ILL. U. S. A.

To i owo

DZIECKO SIĘ OPŁACA

Najlepiej płatnymi artystami w Hollywood nie jest ani Greta Garbo, ani Clark Gable, ani inna sława, ale zupełnie małe dzieci, a właściwie niemowlęta.

Bobas od 6 do 8 miesięcy zarabia 10 dolarów za dwie godziny »pracy«. Niemowlę 1-miesięczne otrzymuje za minutę 150 dolarów. To, oczywiście, stwarzałoby precedens niesłychanych zarobków dla rodziców owych niemowlęcych artystów. Jednak nadmierne obciążenie pracą niemowląt jest wykluczone, gdyż kontrakty zawierane w Hollywood posiadają zawsze zastrzeżenie, że dziecko nie może pracować więcej, niż 3 godziny dziennie.

Wobec tego rodzice przeciętnie zarabiają na swej pociesze 75 dolarów dziennie. Przytem podczas nakręcania obrazu musi być obecny przy niemowlęciu lekarz, pielęgniarka i reprezentant towarzystwa opieki nad dziećmi.

ATAK WĘŻÓW

Wieś Jandun w Indjach została zaatakowana przez niezliczoną ilość węży, które wdarły się do mieszkań. Zorganizowana samoobrona przez mieszkańców musiała stoczyć formalne bitwy z gadami. W rezultacie zabito 2000 węży, w tem 20 kobr.

WESOŁY KĄCIK

Sine ręce

W nocy wzywają lekarza do ciężko chorego. Rzuciwszy zaledwie okiem na pacjenta, lekarz bierze jego małżonkę na stronę i mówi:

— Zapóźno mnie pani wezwała. Mąż pani jest zgubiony. Przecież pani widzi: już ma sine ręce!

— Ależ panie doktorze, mój mąż ma sine ręce, bo jest farbiarzem z zawodu.

— O, to bardzo szczęśliwie, bo gdyby nie był farbiarzem, to jużby nie żył...

Muzykalny Feluś.

— Widzisz brachu, urągałeś zawsze, że jestem niemuzykalny, a i tak mnie przyjęto do naszej związkowej orkiestry.

— Nie gadaj! A na jakim grasz instrumencie?

— Noszę bęben!

Italja się rozszerza

— Mówią, że Mussolini ćwiczy się obecnie w jeździe na sztucznej ślizgawce lodowej.

— Na co mu to?

— Po podbiciu Afryki ma zamiar zawojować oba bieguny: północny i południowy.